

NAPREJ

Glasilno Socialistične stranke Jugoslavije.

ZAVIJANJE.

«Jutro» — nagrade v bolniški blagajni — Kocmur.)

Tajnik JDS, torej najozžji prijatelj «Jutra», je hotel v Celju pokazati socialiste v koritarski luči. Razkril je nagrade, ki so si jih vzajemno odglasovali razni vodje bolniške blagajne. Pri tem je dobil od navzočega predsednika SSJ sodruga Korena pouk, da socializem ni kriv, če ima g. Kocmur kapitalistične talente. Nasprotno, socializem je dokazal, da zna naiti pota, po katerih se otrese vseh Kocmurjev in podobnih lažisocialistov, ki so rabili delavno ljudstvo samo za lestvico. Pri tej priliki je sodr. Koren izrecno izjavil, da g. Kocmur že dolgo ni več v naši stranki.

«Jutro» je to razumelo. Ne samo, da je verjelo predsedniku stranke, temveč tudi samemu sebi. Sai je pazno čitalo o bojih, ki jih je vodil g. Kocmur proti stranki že dolgo. Vedelo je, da je g. Kocmur o priliki županskih volitev delal proti sklepom strankinega izvrševalnega odbora, vedelo je, da je g. Kocmur proti progresivnemu davku v stranki. Temu davku so nasprotovali razni «socialisti» z leve in desne samo zato, da jim ne bo treba pošteno priznati svoje dohodka. Socialistični tisk je lansko leto o tem mnogo pisal. «Jutro» je vse to čitalo in razumelo, da bi na ta način lahko odpravili vsakršno korupcijo, toda «Jutro» je nasprotovalo, ker je kapitalističen list — kapitalizem pa brez korupcije ne more obstajati. Zato se je «Jutro» norčevalo in zmerjalo socialiste. «da merijo prepričanje po denariu». (6. oktobra 1921). V isti notici je «Jutro» še celo Kocmurjevo ime navedlo, čeprav naši članki niso bili naperjeni proti njemu, temveč idejno proti vsem takim.

Ze celjski predlanski kongres je take ljudi obsodil, še bolj temeljito pa lani trboveljski kongres. Tudi o tem je «Jutro» vedelo. Ker se zelo zanima za našo stranko. Ker vse to ve, nas ne hodi več spraševati, če bi šli socialisti n. pr. v vlado. Včasih je bilo to drugače in radi verujemo, da novi časi «Jutru» niso všeč. Bodočnost mu bo še manj všeč, čeprav zavija in se zvija, da ljudstvo ne bi izvedelo o temeljitem in stvarnem čiščenju v naši stranki. Na vsa zavijanja meščanskih in Štefanovičevskih listov — vendar spoznava delavstvo bolj in bolj, da niso osebe nič, organizacija pa vse!

V drugi notici pravi «Jutro», da niso nagrade, ki so jih prejeli Kocmur, Rožanc in drugi, samo take, kakor smo jih objavili, temveč večje. Natančne številke pa da «Jutru» niso znane. Čujite in strmite! Nadzorstvo nad bolniško blagajno ima oddelek za socialno politiko, tam gospodari menda g. Ribnikar. Ta gospod je v uredništvu «Jutra» kuhan in pečen. Tudi se splošno govori, da se hoče vsesti na

Kocmurjevo mesto. Pa da ne ve, kako toplo je to mesto?

Osiveli «Slovenski Narod» vodi isto politiko. Temu se ne čudimo, stari Ljubljanci si socializma brez Kocmurja še misliti ne morejo. Sai so taki še celo tisti ljubljanski socialisti, ki so od mladih nog navajeni na «Narod»: držali so se Kocmurja tako dolgo, da je morala stranka lani Kocmurjevo »organizacijo« črtati! Nekateri so šele letos 1. maja spoznali ta socializem in je zato strankin pokrajinski odbor še 7. maja sklenil priznati vsem stare pravice, ki vstopijo v stranko do konca maja (pogl. «Naprej» 11. maja, med sklepi 5. točka). Da je pa Kocmurjeva organizacija vodila še lanske občinske volitve, temu je krivo priznanje nekaterih, ki so še vedno upali in zato nasprotovali razpustu.

G. Kocmur je svoje protisocialistične rožičke pokazal najlepše s tem, da je sklical za 1. maj vse uslužbence v Ljubljano v službo, da se ne bi mogli udeležiti proslave praznika Dela. Prejeli smo in objavili 27. aprila dopis proti njemu in pozneje še več jih. Proti vsem tem napadom

Izhaja razen pondeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6-I.

Stane mesečno 10 Din.

Naslov za dopise: Ljubljana pošt. pred. 168.

Tel. int. št. 312. Ček. rač. št. 11.959.

Oglasi: prostor 1 × 55 mm 60 p.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštnine proste.

smo prejeli samo 2 pritožbi: neki nastavljenec bolniške blagajne je zato odpovedal «Naprej» — to je popolnoma v redu; druga pritožba pa pravi, da osebno ne sme mo napadati, to bi znalo stranki škodovati. To pa ni v redu! Dolgo smo molčali o Kocmuru in o mnogih drugih, ki so že davno izven stranke, čeprav marsikdo še misli, da so v nji. Molčali zato, ker osebe pri nas prav nič ne dometajo, o vsem odločajo le organizacije, v teh pa imajo besedo samo člani. Kadar pa začne kak bivši socialist delati proti nam, takrat ga bomo udarili še rajši nego kakega liberalca. Liberalci vsaj misli, da sme vse, kar hoče, g. Kocmur je pa včasih sam pridigal o 1. maju, o izkoriščanju delavstva, o plezanju po delavskih hrbtih, o nagradah in drugih takih nelepah rečeh... Nikakor torej ni v redu, če ga kdo brani, češ, osebnosti na stran! Naj ga brani «Jutro» in z njim vsi tisti, ki ne marajo, da bi ljudstvo vedelo, koliko in kakšnih dohodkov imajo njegovi od Boga, od vlade ali pa od slabih organizacij postavljeni voditelji!

Učiteljska stavka.

V petek je stopilo učiteljsko osebje tukajšnje trgovske šole in pa trgovske akademije v — stavko.

Ze pet mesecev ne prejema nobenih zakonito priznanih nagrad za nadure. Na obljube se ne more več zanašati, zato je poseglo po zadnjem sredstvu. Odpovedalo je delo, ker ne prejema zanj plače ter poučuje samo tiste ure, ki jih je v okviru svojih obveznosti dolžno poučevati. Ker so vse nadure posameznih moči že vnaprej uradno kot take označene, odpadejo v tej stavki že vnaprej označene ure, druge seveda ne. Pouk se vrši v zelo skrcenem obsegu. Ogrožena je vsled tega dosega učnega cilja, ogrožena klasifikacija (nekateri predmeti odpadejo namreč kar v celoti, na akademiji jih odpade celo toliko, da je tam prenehalo vse delo). S tem pa zavzame pomen stavke čisto novo lice: mladina, ki se je trudila skoro celo leto ter čaka na končne vidne uspehe svojega truda, na izpričevala, je v nevarnosti, da teh sploh ne prejme; brez klasifikacije je to nemogoče. Torej naj izgubi celo leto? Starši, ki v veliko slučajih komaj čakajo, da pride sin — hči do svojega kruha, naj čakajo in žrtvujejo celo leto zastoni?

To pač ne gre. Prepričani smo, da se učiteljsvo ni odločilo za takšen korak, ki more imeti težke posledice za mladino in za starše, nepremišljeno, in je gotovo storilo vse, da prepreči zlo. In vendar ga ni moglo preprečiti! Nasprotno, čujemo, da strokovno učiteljsvo, podrejeno istemu ministrstvu za trgovino in industrijo, stavka tudi v Splitu in v Sarajevu; na

trgovski akademiji v Beogradu pa se sploh ne vrši več pouk.

Ze to nam da misliti, Krivda ne more zadeti učiteljstva in tudi ne naše pokrajinske uprave, vzrok more tičati le v Beogradu.

Prepričani smo, da bodo dotični, ki so na dobrem trgovskem šolstvu najbolj prizadeti, to so trgovci sami, pošteno nastopili in zahtevali osvetlitev cele zadeve.

Seveda pa tudi nam ne more biti zadeva nepomembna: Visoko izobražen trgovski stan je važen faktor za gospodarski razvoj. Peče nas krivica, ki ogroža mladino in starše, peče nas pa tu tudi krivica, vsled katere je moralo biti prisiljeno učiteljsvo v ta korak.

Ne motimo se, če rečemo, da je glavni vzrok neumevanje in neupoštevanje razmer po posameznih pokrajinah na najvišjih mestih ali z drugimi besedami: slepi centralizem. Zdi se nam nemogoče, da bi moglo priti do takih za nas popolnoma nepojmljivih razmer, če bi na odločilnih mestih res bolj upoštevali gospodarske in kulturne potrebe posameznih pokrajin.

O učiteljski stavki smo prejeli od državne trgovske akademije in od državne dvorazredne trgovske šole od g. ravnatelja Gogale sledeče pojasnilo javnosti, ki ga v celoti prinašamo.

TRGOVSKO ŠOLSTVO — SKRAJNO OGRŽENO.

Trgovski, industrijski in obrtniški stan ter kompetentne naučne oblasti so takoj

no tvorbi naše kraljevine napravile vse potrebno, da postavijo trgovsko šolstvo na tisto stopinjo, katera odgovarja praktičnim zahtevam. Prejšnja Slovenska trgovska šola v Ljubljani se je preosnovala v Državno dvorazredno trgovsko šolo, na novo so pa bile ustanovljene Državna trgovska akademija v Ljubljani in Državni dvorazredni trgovski šoli v Celju in Mariboru. Absolventje vseh zavodov so pokazali, da šole vzgajajo praktično dobro poraben material, neprestano povpraševanje po absolventih od strani raznih podjetij, katerim ni mogoče vsem ustreči, pa dokazuje, da šol ni preveč, ker je pomanjkanje po izobraženem trgovskem naraščaju še vedno zelo veliko.

In v tem momentu, ko trgovsko šolstvo najlepše napreduje, se je pojavila velika nevarnost, ki preti, da uniči trgovsko šolstvo.

Ker vkljub razpisom službenih mest ni bilo mogoče dobiti toliko učiteljstva, da bi vsak nastavnik poučeval samo v okvirju svoje službene obveznosti, in ker je nujno, da se poučujejo vsi predmeti, so morali vsi nastavniki trgovskih šol privzeti še več ali manj nadur in poleg tega morajo pomagati še vnanji učitelji in gimnazistični profesorji. **Jasno je, da je treba prekomerno delo posebej plačati.** Radi določitve višine honorarjev za prekomerno delo je izšla v »Uradnem Listu« št. 79. ex 1921. kraljeva uredba z dne 15. junija 1921 veljavna za srednje in strokovne šole. Dodatno k tej uredbi je izdalo ministristvo prosvete poseben pravilnik, s katerim je natančno fiksiralo posameznim nastavnikom prejemke za njihove nadure. Ti honorarji so bili izplačani do 31. decembra 1921. Od tedaj dalje pa nastavniki in vnanji profesorji in učitelji niso dobili za svoje nadure nobenega plačila. Zdi se neverjetno, da bi kdo ne mogel doseči svojih po kraljevi uredbi zajamčenih pravic, toda resnica je, da vrše nastavniki in pomožni učitelji ter profesorji na trgovskih šolah svoje nadure od 1. januarja 1922 dalje brez vsakega honorarja. Razumljivo je, da taka uprava vedno bolj vzbuja nevoljo prizadetih, ki čakajo zaman že več kot 4 mesece in pol. Moredajni faktorji so poizkušali ponovno urediti zadevo glede izplačila honorarjev za nadure, posredoval je neštetokrat načelnik oddelka ministristva trgovine in industrije v Ljubljani g. dr. Marn in razen njegaa razni poslanci različnih strank, toda brez uspeha. Nevolja neplačanih nastavnikov je priklopela do vrhunca, ko se je g. dr. Marn, ki je bil ta teden specialno radi ureditve tega vprašanja v Beogradu, vrnil 18. t. m. in sporočil, da je dobil zopet same obljube in nobenega pozitivnega zagotovila. Vsled tega je učno osebje dvorazredne trgovske šole v Ljubljani naznanilo ravnateljstvu dne 19. t. m. ob 8. zjutraj, da ne bo več poučevalo nadur in je pričelo takoj izvajati svoj sklep.

Ker vsled tega nastona nastanejo velike in težke posledice za učence in še bolj za starše, je moja dolžnost, da kot ravnatelj zavoda obvestim o tem javnost in jo prosim pomoči. Vsled nastalih izrednih razmer bo odpadlo v I. deškem letniku popolnoma knjigovodstvo, trgovinstvo, srbohrvaščina, verouk in francoščina, v II. a deškem letniku trgovinstvo, vzorni kontor, nemško dopisje, srbohrvaščina, stenografija, javna uprava in verouk, v II. b deškem letniku trgovinstvo, stenografija in verouk, v I. dekliskem letniku bo odpadlo popolnoma računstvo, srbohrvaščina, stenografija in verouk, deloma pa knjigovodstvo in slovenščina, v

II. a dekliskem letniku bo odpadlo popolnoma trgovinstvo, javna uprava, verouk in francoščina, deloma pa stenografija, slovenščina in nemščina, v II. b dekliskem letniku bo odpadlo popolnoma trgovinstvo, verouk in francoščina, deloma pa vzorni kontor in slovenščina. V vseh štirih oddelkih drugega letnika in prvem dekliskem oddelku bo pa odpadlo popolnoma strogoisje, kar je zlasti za dekliske oddelke posebno važno.

Iz navedeni izpremembi urnika se razvidi, da je cel pouk uničen, da je šola na tleh. **In ker naštetih predmetov ne bodo poučevali nastavniki, jih tudi klasificirali ne bodo, vsled česar učenci in učenke ne bodo dobili izpričeval ter bodo vsled tega izgubili leto.** Da se to ne zgodi, prosim celokupno javnost, da se zavzame za stvar in pritisne potom svojih poslancev na g. namestnika trgovinskega ministristva in zlasti na g. ministra financ, ki naj nemudoma dá na razpolago za izplačilo nadur na trgovskih šolah potrební kredit.

Politične vesti.

+ **Pustolovščina ruskega krvnika Wrangla.** Ruski krvnik Wrangel je izjavil novinarjem, da je prišla njegova caristična armada kot organizirana sila v Bolgarijo in ne kot armada neorganiziranih beguncev. Sklenil je z Bolgarijo poseben dogovor, ki pa ga je bolgarska vlada prelomila s tem, da je pričela zavirati njegove komandante, baje zaradi tega, ker so sklenili na njegovo povelje napasti Sofijo, glavno mesto Bolgarske. General Wrangel je že poslal Bolgariji protestno spomenico, v kateri ji grozi z nemiri in krvoprelitjem. Kakor poročajo iz Beograda, so v Bolgariji v resnici izbruhnil nemiri, tako da je kralj Boris že pobegnul iz Sofije v Varno. Meje so popolnoma zaprte, tako, da ne more nihče v Bolgarijo in iz Bolgarije. Ker so časopisi že neštetokrat poročali o nemirih v Bolgarii, ki so se izkazali za neresnične, je naibž tudi ta zadnji nemir samo pobožna želja caristične propalice generala Wrangla, ki bi hotel zopet v kalnem ribariti! Neizbrisna sramota za našo belgrajsko vlado je, da ni tega pustolovca že davno izgnala iz naše države, temveč ga še vedno trpi v naši sredi!

+ **Mnenje nemškega zunanjega ministra o gospodarski obnovi Evrope.** Sovjetska vlada je na svoji zadnji seji soglasno odobrila rusko-nemško pogodbo, zaradi katere se je razbila genovska konferenca. Kakor smo že včeraj poročali je bil zaključna seja genovske konference v petek, 19. t. m. Med drugimi je izpregovoril poslovilne besede tudi nemški zunanji minister Rathenau, ki je povdarjal, da je treba vpoštovati pri gospodarski obnovi Evrope predvsem štiri splošna načela: 1. Skupna vsota dolgov posameznih držav ne sme biti večja od produktivnih sposobnosti prizadetih držav. 2. Nobena država-upnica ne sme državi-dolžnici delati zaprek pri plačevanju dolgov. 3. Treba je upostaviti v Evropi med posameznimi državami resnično prijateljstvo, ki se pa ne da doseči s silo. 4. Treba je skupnega požrtvovalnega delovanja vseh evropskih držav.

AMNESTIJA.

V zadnjem času so listi priobčili dolgo pričakovano vest. Pričakovali so jo predvsem proletarski sloji, ki jim prinese veliko olajšanje v štiriletno trpljenje na osvobojeni zemlji, katere tla so na pove-

lje kapitalističnega mofotia napojili s krvjo.

Listi pišejo, da so v ministristvu pravde pripravili zakonski načrt za splošno in delno pomiloščenje vseh obsojenih ali še v preiskavi se nahajajočih političnih zločincev, dalje vsebuje akt tudi ostale kategorije zločincev. Kdaj se bo amnestija objavila, še ni znano, vendar pa mislijo, da jo ministristvo predloži kralju v podpis par dni pred njegovo poroko in da bo potem izdana ob tej priliki.

Ni potrebno, da bi danes z našega stališča naširoko razpravljali o amnestijskih odlokih sploh in o jugoslovanskem posebe, ker smo o tej stvari že dovolj črnila porabili v svojem listu, ugotavljamo pa, da s tem končnim korakom vladni krogi še oddaleč ne bodo zbrisali sramote, ki so jo natovorili na svoja ramena z neskončno vrsto svojih zločinov proti vsej človeški pravici in proti obljubam, ki so jih izustili delovnemu ljudstvu, ko je prehlvalo svojo kri v najvsem zaupanju, da bo vsaj po tistih krvavih dneh zasijalo solnce malo lepše bodočnosti. Amnestija, ki so jo s posmehom obljubovali ob vsaki priliki, ko je bilo treba zbuditi pozornost teptanega naroda za visoke in slavnostne dogodke v visokih krogih, ne bo več obudila k življenju tisočev, ki so umrli pod udarci koruptnega sistema, ne bo več ozdravila desetisočev, ki so si v ječah in preganjanju nakopali neozdravljive bolezni na telesu in na duhu, zaključila bo kvečiemu mirneje eno postajo na križpoti, ki jo vodi jugoslovanski proletariat. Še vedno pa nam ne bo tisto, kar si mi želimo, ne bo nam akt pravičnosti za vse državljane enako, ker nosi v glavnem le tendenco, da popravi del storjenih krivic, brez jamstva za bodočnost in skoro bi rekli, brez jamstva, da se bo v resnici tudi izvrševala po svojem duhu, ker vemo iz bridke izkušnje, da ga ni pri nas zakona, ki bi ga oblastna in državotvorna samopašnost ne bila neštetokrat na naj-surovejši način prekršila.

Načelno smo proti amnestijskim odlokom, ki naj pomenijo pomiloščevalno dejanje, odvisno od kaprice ene slučajno vladajoče kaste ali celo ene same osebe in ne zgolj od čuta pravičnosti in človečnosti. Kdor je zločin zakrivil, naj ga popravi, sistem pa, ki zločine sploh omogoča, sistem družabnih podlosti, naj se spremeni pa ne bo treba nobenih miloščin. Silno naivno in nazadnjakarsko je, če skuša buržuazija z nji nikdar dano, temveč le enostavno prilasčeno si pravico do pomiloščenja vzbuditi pri nezrelih ljudeh mnenje, da odpušča radi dobrotljivosti svojega srca, ko vendar popravlja — in povečini prav slabo in nepopolno — le to, kar je zagrešil sistem, ki ga vzdržuje. S tega stališča amnestijskega odloka ne priznavamo kot akta milosti vladajočih krogov, marveč le kot poskus, popraviti majhen del tistih barbarskih krivic, ki jih je buržuazija zagrešila predvsem nad proletariatom, z militarizmom in v političnem boju. Ideal in zadoščenje nam pa amnestija tudi zato ne more biti, ker niti oddaleč ni popolna, kolikor je razvideti že po dosedanjih poročilih, ker ne popravlja vseh grehov jugoslovanskega kapitalističnega razreda in nam ta razred sploh ne nudi nobenega jamstva, da bo svoje odloke tudi izvrševal, kakor smo že povedali na koncu prejšnjega odstavka.

Naj sledi nakratko, kar so listi dose-daj mogli poročati: Najvažnejša točka za nas je, da bodo individualnega pomiloščenja deležni predvsem komunisti, ki so bili obsojeni ali ki so v preiskavi radi nre-

stopkov, izvršenih pred kraljevo zaroko in ki vsebuje dejanja po srbskem kazenskem zakonu oziroma dejanja proti zakonu o zaščiti države. Istotako bo deležen amnestije na smrt obsojeni atentator Stejič, kakor vsi ostali obtoženci v še ne zaključenem procesu zaradi atentata na kralja. Kaj je s tuzlanskimi rudarji in predvsem na smrt obsojenim Keroševićem, nam ni natančneje znano. Oprostijo se nadalje vsi politični tiskovni pregreški in ponajveč dejanja vojaškega značaja po vojaškem kazenskem zakonu. Podrobnosti bomo še poročali.

Dnevne vesti.

Vera v bogove. Cesta iz delavnice me vede vsak dan okrog trdnjave »Slov. Naroda«. Tam se večkrat tišči precej ljudi pred novo nalepljenim časopisom, ki so po mojem mnenju na vsak način duševne hrane zelo lačni. Ustavim se tudi jaz nekoliko in pogledam, kaj je pravzaprav noveza. Kmalu zadene moj pogled na notico: »Socialni demokratje in Kocmurjeva skupina« (18. maja, št. 113.). Ko čitam tiste »zanimivosti«, pravi poleg stoji mladenič svojemu tovarišu: »Glej, socialno demokracijo jemlje hudič.« in pokaže na omenjeni članek. Pogledam boljše na mladeniča in spoznam v njem tistega, ki je v sprevedu 1. maja na vse kriplje in predvsem klical: »Živio Ljening, živio Čičerin!« Po teh klicih in tudi po opazki o socialni demokraciji sem dobil utis, da je ta človek od svojih političnih voditeljev vzgojen v močni veri v bogove. Torej, če je g. Kocmur vsled svojih dejanj iz poštenih socialističnih vrst izločen, gre socializem k hudiču! Socialistično delavstvo, ki svojega končnega cilja ni iskalo n. pr. samo pri bolniški blagajni, ne priznava, da bi bil posameznik vse. To delavstvo bo raznim navidezem že še dokazalo, da z g. Kocmurjem še ni konec socializma v Ljubljani. Vi pa, ki ste vzgojeni v veri, da je Ljening ali Čičerin vse, ali da je g. Kocmur v Ljubljani ves socializem — se bridko motite. To je zidano le na pesku in tega mi danes nočemo več. Če je napisal Marks, da je rešitev delavstva le delo delavstva samega, vidimo, da je vera v absolutno moč posameznika napačna, ker posameznik more biti sicer velik, nikdar pa ne vse. Tega pa še mnogo proletarcev ne uvideva, ker živj vsled svoje demagogične vzgoje le v veri v bogove, namesto v zaupanju v sebe in v svojo lastno moč. Socialistični delavci smo se že otresli tiste vere in verujemo samo svoji lastni moči, katero vidimo v svoji zavednosti in ne v slepi udanosti in veri v posamezne bogove.

Akademsko pevsko društvo »Mladost«. Na koncertnem sporedu Jugoslo-

vanskega Akademskega Glasbenega Društva »Mladost« iz Zagreba, ki se vrši v ponedeljek, dne 22. maja ob 8. zvečer v dvorani Filharmonične družbe, so najboljše jugoslovanske zborovske kompozicije, katere poje zbor »Mladosti« na svoji koncertni turneji v Angliji. Zastopani so najboljše jugoslovanski skladatelji, kot Manojlovič, Milojevič, Mokranjac, Dobronić, Hatze, Konjevič, Jozefović, Stolzer ter Dev in Fajgelj. Večina na spored stavljenih kompozicij do danes ni bila še nikjer izvajana.

Ljubljana.

Dramatični odsek izobraževalnega društva »Svobode« v Spodnji Šiški vabi vse resne prijatelje dramatike, da se udeležijo sestanka, ki se bo vršil v torek, 23. t. m. ob 8. zvečer v dvorani »Zadružnega doma«, Spodnja Šiška, Žibertova ulica.

Podružnica Ferialnega saveza na univerzi v Ljubljani gostuje v nedeljo, dne 21. t. m. na »Ljudskem odru« v Ljubljani z igrama: »Volkašin«, igra s petjem in »Doktor Hribar«, veseloigra. Predprodaja vstopnic v trgovini Gajšek, Sv. Petra cesta, v prodajalni Kat. tisk. društva (preje Ničman), Kopitarjeva ulica in v trafiki g. Sušnik, Sv. Petra cesta 52. Čisti dobiček je namenjen postavitvi Ferialnega doma na Bledu. Vabljeni so vsi prijatelji omladine. K obilni udeležbi vabi odbor.

Društvo sluš. fil. fak. priredi na univerzi v zbornici javno predavanje v nedeljo, dne 21. t. m. ob 10. dopoldne. Predava gosp. univerz. prof. dr. L. Hauptman: »Priroda in zgodovina v jugoslovanskem razvoju«. Vstop prost.

Maribor.

+ Nesramnost gospodujočega razreda je brezmejna. Ko je prišlo delavstvo južne železnice v petek zjutraj v delavnico, kjer bi nadaljevalo že več dni trajajočo pasivno rezistenco, je našlo vrata delavnice zaprta in zastražena. Na vratih je stalo zapisano, da je vlada ugodila zahtevam delavstva po draginjskih dokladah, toda ker se delavstvo pred izplačilom teh noče povrniti na delo, je bila uprava južne železnice primorana zapreti delavnice. To oznanilo je povzročilo med delavstvom silno razburjenje. Na ta način je vrženih na cesto kar nad 3000 delavcev.

»SLOVENČEVA« DEMAGOGIJA IN DELAVSTVO TOBAČNE TOVARNE.

»Slovenec« z dne 19. maja, prinaša pod »Ljubljanske novice« daljši članek, poln demagogije in srda, v zadevi shoda tobačnega delavstva v sredo, na katerem je baje po »Slovenčevem« domnevanju govoril demokrat. Pravi, da so eksponen-

ti — neke — organizacije, katera baje ne obstoji, sklicali ta shod. Informativnemu biroju »Slovenčevega« uredništva bo res treba nasaditi očala na nos, da bo videl, kdo je sklical in kdo je govoril na shodu. Pravi, da se je na tem shodu lagalo in hujskalo proti tamkaj — obstoječi klerikalni organizaciji —. Vprašuje se, od koga so ti neznanj sklicatelji zopet plačani za to protidelavsko hujskarijo?

Veseli nas, povedati »Slovencu«, da je shod sklicalo razredno boreče se delavstvo samo. Ko smo vam to povedali, potem vam vendarle ni potreba nadaljevati in naglašati, kdo je govoril na tem shodu. Delavstvo si je želelo našega govornika, ki jim naj razjasni in odkrito pove, kdo je krivec razkola v delavskih vrstah, da isto ne more do svojih pravic!

Sodrug Meznarič je v lepih besedah, naravnost v dirnljivem govoru, ne da bi žalil klerikalnih demagogov, orisal krivce in posvaril delavstvo pred nesrečo, ki jo pripravlja duhovna hegenonija. Zavedajoč se vseh odstavkov, poznejšega pisca v »Slovencu« z dne 19. t. m. o trpljenju delavstva v tovarni, je razredno zavedno delavstvo odglasovalo — seveda brez klerikalnih demagogov — ki so demonstrativno bojkotali javen strokovni shod, resolucijo v kateri zahteva, da vlada ukrene vse potrebno, da monopolna oblast reši svoje delavstvo trpljenja. Dokaz, da je zavedno delavstvo brez hinavcev in kapitalističnih podrepnikov na delu za zboljšanje eksistenčnega položaja ne samo sebi, nač pa za zboljšanje vseh prizadetih!

Delavstvu so se oči odprle ter bo v najkrajšem času obračunalo s krivci, ki so zakrivil in vsadili mržnjo med delavstvo.

Merodajnim oblastim pa povemo, da je skrajni čas, da posežejo vmes in uredi neznosne delavske razmere.

To »Slovencu« v album in delavstvu tobačne tovarne naznanje.

Večina tobačnega delavstva.

Gospodarstvo.

= Denarni trg. (Zagreb, 19. maja.) Ameriški dolar stane 67 Din, češkoslov. krona 1.30 Din, napoleonor Din 200, italijanska lira 3.62 Din, 100 avstrijskih kron 0.72 Din, 100 nemških mark 23.25 Din, 100 madžarskih kron 8.82 Din.

= Žitni trg. (Novi Sad, 17. maja.) Kilogram pšenice stane 3.80 Din, kg koruze 2.70—2.82 Din, kg ječmena 3.05 Din, kg ovs 2.90 Din, kg moke (št. 0) 5.30 Din. — Kilogram svinjske masti 21.88 Din.

Izdajatelj: Zvonimir Bernot (v imenu pokr. odb. SSJ),
Odgovorni urednik: Anton Podbevšek.
Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

KRAJEVNI REPERTORIJ ZA SLOVENIJO

izide v prihodnjih dnevih.

Isti obsega vse kraje v Sloveniji in Prekmurju z dodatkom slovensko-nemško-madžarskim besedilom krajev. Ker naklada ni visoka, prosimo, da nam vsi interesenti takoj javijo svoja naročila, ker pozneje knjige ne bo več dobiti. Cena knjigi je 40 Din.

Uredništvo »Adresarja za Slovenijo« v Ljubljani, Sodna ulica 5.

RUPERT JEGLITSCH

FRANZ FRANGESCHA NASLEDNIK
trgovina železnine in zaloga ribarskega orodja

Gosposka ulica 11. MARIBOR Gosposka ulica 11.

Kdor vporablja

„Gazela“ milo

ta štedi perilo in novce.

Morska trava za modroce

v vsaki množini se dobi najceneje pri **SEVER & KOMP**, Ljubljana, Wolfova ulica št. 12.

Tesarskega polinja

prvovrstno kvalificiranega izvežbanega v odstranju za železobetonske konstrukcije sprejme takoj »SLOGRAD« d. d. tehnična pisarna v tovarni Keršič, Spodnja Šiška.

Pomožnega kurjača,

sameca, več kolarjev, ter pleskarjev za kočije išče za takoj „SLOGRAD“, d. d. tovarna Keršič, Ljubljana, Spod. Siška.

Modni salon ≡

K. Stadler,

Sv. Petra cesta 23-I.

priporoča veliko zalogo **damskih in moških slannikov** kakor tudi športnih **čepic** od najcenejše do najfinejše kvalitete (original dunajski).

Istotam se sprejemajo **slanniki v balenje, preoblikovanje, barvanje in kinčanje.**

Galalit

Koščeni **Biserni**

Gumbi

Prvovrstni. Brez konkurence.

Tovarna za gumbe, Slov. Bistrica.

Razpis gradbe.

Mestna hranilnica ljubljanska razpisuje gradbo nove 4 nadstropne stanovanjske hiše v Ljubljani, Dalmatinova ulica.

Načrti, popis zgradbe s proračunanimi merami in stavbeni pogoji so na vpogled pri tajništvu hranilnice, Prešernova ulica 3, vsak delavnik od 8. do 12. ure.

Skupno ponudbo za vsa dela je vložiti do vštete 27. t. m. 12. ure opoldan.

Hranilnica pri oddaji gradbe ni vezana na najnižjo ponudbo.

Ravnateljstvo

Mestne hranilnice ljubljanske.

Razpis ponudbenega natečaja.

Za linijski urad in za devet uradniških stanovanj namerava mestna občina ljubljanska zgraditi hišo ob artilerijski vojašnici na dunajski cesti.

Načrti o tej zgradbi so izpoloženi na vpogled v Mestnem stavbinskem uradu za uradnih ur od

22. do 27. dne t. m.

Pri tem uradu in v ravnateljski pisarni mestnega dohodarstvenega urada (Dunajska cesta, 29) je dobiti event. nadrobna pojasnila.

Ponudbe je vložiti v zapečatenih ovitkih do 12. ure opoldne dne 3. julija 1922 pri ravnateljstvu mestnega dohodarstvenega urada (Dunajska cesta 29).

Ravnateljstvo mestnega dohodarstvenega urada,

18. maja 1922.

— V trgovini —

O. Bernatovič

Ljubljana, Mestni trg 5

se dobe še po jako niski ceni:

Moške obleke	od 160 din. naprej
Raglani	od 250 din. naprej
Moške hlače	od 80 din. naprej
Damski plašči	od 150 din. naprej
Damski kostumi	od 180 din. naprej
Damske modne obleke	od 200 din. naprej
Damska krila	od 60 din. naprej
Damske bluze	od 30 din. naprej

Spomladne novosti vedno v zalogi.

Ogrska

Salama

Mesnega oddelka

Gospodarske zveze v Ljubljani

je pravkar dozorela.

Izdelek je prvovrstnega okusa.

Razprodaja počenši s 15. majem

kg po Din 64.—.

V poštnih zavitkih od 5 kg dalje.